

Нееднаквиот третман кон определено лице или група на лица поради нивните лични карактеристики претставува дискриминација. Основите, видот и областите во кои дискриминацијата се забранува најдетално се опфатени со Законот за спречување и заштита од дискриминација. Прифаќањето на различностите и заштитата од дискриминација се многу важни за напредокот на секое општество. Од овие причини Мисијата на ОБСЕ во Скопје и Хелсиншкиот комитет ги набљудуваат случаите на дискриминација, активностите на државата и останатите здруженија на граѓани во делот на превенцијата и заштитата од дискриминација. Информаторот ги прикажува податоците од набљудувањето во текот на еден месец.

Случаи на дискриминација

Нееднаков третман овој месец

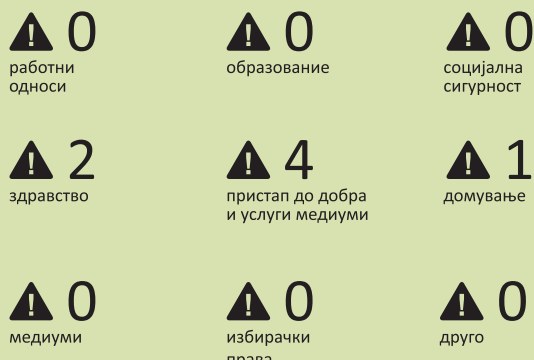
7

Реакции

Реакции овој месец

5

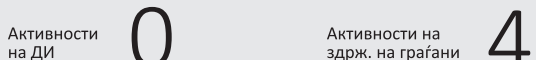
ОБЛАСТ

ВИД НА РЕАКЦИЈА

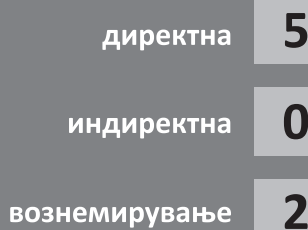
ПРЕВЕНЦИЈА

Карактеристики на жртвата:

ОБЛИК НА ДИСКРИМИНАЦИЈА

СУДСКИ ПОСТАПКИ

¹ 1 случај на дискриминација по основ на личен и семеен статус, 4 случаи на дискриминација по основ на здравствен статус.

СЛУЧАИ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА ОД ЈУЛИ 2017

СЛУЧАИ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА ВО 2018

СЛУЧАЈ:

До Хелсиншкиот комитет за човекови права пристигна пријава дискриминација врз основа на личен и семеен статус во пристап до музеј во Скопје. Согласно тврдењата на странката, во музејот предвиден е семеен попуст за купување на билети само за двородителските семејства кои имаат две деца, додека пак за еднородителските семејства не е предвиден ваков попуст. Странката го посетила музејот, ден по отворањето на истиот и прашала колку чини семеен билет за еднородителски семејства. На тоа добила одговор дека музејот нема предвидено семејни билети за еднородителски семејства и дека ваквите билети се предвидени само за двородителски семејства со две деца. Согласно ценовникот на музејот кој може да се најдат на веб-страницата на музејот, цената на билет за возрастни чини 300 денари, цената на билет за деца од 5 до 14 години чини 200 денари, додека цената на семеен билет за двајца родители и две деца чини 700 денари. Вака поставениот ценовник на музејот е дискриминаторски кон еднородителските семејства кои не можат да искористат попуст за своите деца. Воедно вака дефинирано семеен билет не може да биде искористен од згрижувачките семејства или семејствата кои се старатели на деца, што претставува директна дискриминација врз основа на личен и семеен статус. За овој случај е поднесена претставка до Комисијата за заштита од дискриминација.

СУДСКА ПРАКСА:

Во случајот Hülya Ebru Demirel v. Turkey², жалителката била одбиена за вработување како обезбедување во државна регионална компанија. Европскиот суд за човекови права (ЕСЧП) постапувајќи по предметот утврдил дека одлуките на домашните власти дополнително поттикнуваат нееднаков третман и дискриминација по основ на пол, со оглед на тоа што не даваат друго образложение, освен полот на жалителката, како причина поради која таа не била назначена на работното место. Понатаму, во својата пресуда, заклучува дека Врховниот управен суд на Турција не ја исполнил својата обврска да обезбеди адекватно образложение за отфрлање на барањето за ревизија на жалителката, имајќи предвид дека нејзините аргументи во врска со забрана за нееднаков третман помеѓу мажите и жените не биле разгледани во ниту една фаза пред судовите. „Трансродово лице не може да биде условувано да го поништи бракот во кој што тој или таа стапил/а пред промената на родот, како услов да се стекне со право на старосна пензија на возрастa предвидена за родот кој што го добил/а“ истакна судот на правдата на Европската Унија (СПЕУ) во случајот MB v Secretary of State for Work and Pensions³, односно, дека ваквото условување претставува директна дискриминација по основ на пол. Судот во пресудата заклучува дека вака поставената легислатива во Велика Британија ги третира трансродовите лица кои го промениле својот род по стапување во брак од лицата кои го задржуваат родот со кој што се родени и се во брак. Во таа насока, Судот посочува дека условувањето со поништување на бракот (со цел да се избегне истополов брак) е неповрзана со правото на пензиско осигурување и оттаму со оглед на фактот што различниот третман во овој случај не произлегува од дозволените дерогации во правото на ЕУ, Судот утврдува дека вака поставената легислатива претставува директна дискриминација по основ на брак и е забранета со правото на ЕУ.

РЕСУРСИ:

- Европски економски и социјален комитет, „Ситуацијата на жените со попреченост“ – <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/situation-women-disabilities>
- Агенција за фундаментални права „Транзиција од образование во вработување на младите Роми во 9 земји членки на ЕУ“ – <http://fra.europa.eu/en/publication/2018/roma-education-to-employment>
- Хелсиншки комитет за човекови права, „Компаративна анализа на правната рамка за бесплатна правна помош и практиката на земјите од Европската унија со фокус на заштитата од дискриминација“ – <http://mhc.org.mk/publications/796?locale=mk>
- Хелсиншки комитет за човекови права, „Дали сме сите еднакви?“ – <https://www.youtube.com/watch?v=Ntzh4s5dE4k>

² Hülya Ebru Demirel v. Turkey (app no. 30733/08) <https://hudoc.echr.coe.int/eng/#%7B%22itemid%22%3A%5B%5B%22001-183862%22%5D%7D>

³ Case C-451/16 MB v Secretary of State for Work and Pensions (Change of gender and retirement pension) <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-06/cp180092en.pdf>